

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę.

Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE

BLOK TEMATYCZNY I

Pytania testowe

1. Akty prawa miejscowego:
 - a) nie mogą być uchylane w trybie nadzoru,
 - b) obowiązują wyłącznie na obszarze, na którym działa organ, który je wydał,**
 - c) mogą wykraczać poza granice upoważnienia ustawowego.

2. Źródła prawa zostały podzielone przez ustrojodawcę konstytucyjnego na:
 - a) ustawy, umowy międzynarodowe i rozporządzenia,
 - b) określające kompetencje organów i obowiązki obywateli,
 - c) akty prawa powszechnie obowiązującego oraz akty o charakterze wewnętrznym.**

3. Dniem wejścia w życie rozporządzenia ministra:
 - a) może być dzień ogłoszenia tego aktu w Monitorze Polskim Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie,
 - b) może być dzień ogłoszenia tego aktu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie,**
 - c) może być tylko 14 dzień od dnia ogłoszenia tego aktu, bowiem krótszy termin naruszałby zasady demokratycznego państwa prawnego.

4. Przepis prawa:
 - a) nie zawiera dyspozycji, hipotezy oraz sankcji,
 - b) jest jednostką redakcyjną tekstu prawnego,**
 - c) nie stanowi normy prawnej.

5. Każda uchwała Rady Ministrów:
 - a) podlega ogłoszeniu w dzienniku urzędowym,
 - b) podlega kontroli co do jej zgodności z powszechnie obowiązującym prawem,**
 - c) powinna być wydana na podstawie ustawy.

6. Dyrektywa wiąże wyłącznie:
 - a) osoby fizyczne i prawne,
 - b) osoby fizyczne i prawne, pozostawiając pewien zakres swobody co do wyboru formy jej realizacji,
 - c) państwa członkowskie, do których jest skierowana.**

7. Rozporządzenia organów Unii Europejskiej:
 - a) obowiązują tylko w niektórych państwach członkowskich,
 - b) są aktami o charakterze ogólnym i abstrakcyjnym,**
 - c) w celu ich stosowania wymagają wydania przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych.

8. Rozporządzenia z mocą ustawy:
 - a) mogą być wydawane tylko przez Prezydenta RP,**
 - b) mogą być wydawane tylko za wcześniejszą zgodą Sejmu,
 - c) mogą być wydawane tylko w czasie stanu wyjątkowego.

9. Organ upoważniony do wydania rozporządzenia:
 - a) może przekazać swoje kompetencje innemu organowi pod warunkiem, że jest to organ wskazany w Konstytucji,
 - b) może przekazać swoje kompetencje innemu organowi za zgodą Rady Ministrów,
 - c) nie może przekazać swoich kompetencji innemu organowi.**

10. Termin wejścia w życie rozporządzenia liczy się od dnia ogłoszenia:
 - a) w Biuletynie Informacji Publicznej,
 - b) w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej Monitor Polski,
 - c) **w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.**

11. Prokura:
 - a) **może być udzielona kilku osobom łącznie; w takim przypadku sposób wykonywania prokury łącznej określa mocodawca,**
 - b) może być w każdym przypadku ograniczona ze skutkiem wobec osób trzecich,
 - c) może być udzielona również osobie prawnej.

12. Określone przepisami prawa cywilnego terminy przedawnienia:
 - a) **nie mogą być skracane ani przedłużane przez czynność prawną,**
 - b) mogą być skracane, ale nie mogą być przedłużane, nawet jeżeli strona umowy wyrazi na to zgodę,
 - c) mogą być skrócone, jeżeli wszystkie strony umowy wyrażą na to zgodę.

13. Zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego zmiana umowy:
 - a) może być dokonana w dowolnej formie,
 - b) **wymaga zachowania takiej formy jaką ustawa lub strony przewidziały w celu jej zawarcia,**
 - c) w każdym przypadku wymaga formy aktu notarialnego.

14. Obowiązek płacenia odsetek:
 - a) powstaje w każdym przypadku istnienia zobowiązania pieniężnego,
 - b) **powstaje gdy wynika to z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu,**
 - c) ma wyłącznie charakter waloryzacyjny polegający na rekompensacie wierzycielowi spadku wartości pieniądza.

15. Zgodnie z zasadą walutowości sformułowaną w kodeksie cywilnym:
 - a) wszelkie zobowiązania pieniężne na terenie Polski – z zastrzeżeniem przewidzianym w ustawie – mogą być wyrażone tylko w pieniądzu polskim,
 - b) w razie wyrażenia wierzytelności w walucie obcej dłużnik nie może wykonać zobowiązania w walucie polskiej,
 - c) **wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia pieniężnego w walucie polskiej wg kursu średniego NBP.**

16. Zgodnie z kodeksem cywilnym, do rozporządzania rzeczą wspólną oraz do czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu rzeczą wspólną:
 - a) wymagana jest zgoda większości współwłaścicieli,
 - b) **potrzebna jest zgoda wszystkich współwłaścicieli,**
 - c) wystarczy zgoda jednego współwłaściciela.

17. Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego część składowa rzeczy:
 - a) to wszystko, co może być odłączone od rzeczy bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości,
 - b) może być przedmiotem samoistnego posiadania,
 - c) **to wszystko, co nie może być odłączone od rzeczy bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości.**

18. Własność rzeczy ruchomych:
 - a) **może być przenoszona pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu,**
 - b) nie może być przenoszona pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu,
 - c) może być przenoszona z zastrzeżeniem terminu wyłącznie pod warunkiem zawarcia dodatkowego porozumienia w tej sprawie.

19. Zaspokojenie się przez wierzyciela z rzeczy obciążonej zastawem:
 - a) nie wymaga tytułu egzekucyjnego,
 - b) **następuje wg przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym,**
 - c) strony mogą postanowić, że sprzedaż rzeczy oddanej w zastaw może dokonać sam zastawnik.

20. Sformułowana w kodeksie cywilnym zasada swobody umów:
- oznacza wyłącznie swobodę ustalania treści stosunków umownych w ramach poszczególnych typów umów nazwanych określonych w kodeksie cywilnym,
 - dotyczy swobody dokonywania czynności prawnych jednostronnych,
 - obejmuje również swobodę kreowania stosunków umownych nieobjętych katalogiem umów nazwanych określonych w kodeksie cywilnym.**
21. Spełnienie świadczenia przez jednego z dłużników solidarnych powoduje, że:
- dłużnik, który spełnił świadczenie w całości przestaje być dłużnikiem, a pozostali współdłużnicy nadal mają dług w stosunku do wierzyciela,
 - współdłużnicy odpowiadają solidarnie w stosunku do dłużnika, który spełnił świadczenie,
 - o tym, w jakich częściach dłużnik, który spełnił świadczenie, może żądać zwrotu od współdłużników rozstrzyga treść istniejącego między nimi stosunku prawnego.**
22. Uzyskanie korzyści majątkowej kosztem innej osoby bez podstawy prawnej rodzi po stronie bezpodstawnie wzbogaconego obowiązek:
- wydania korzyści wyłącznie w naturze,
 - wydania korzyści również w każdym przypadku jej zużycia,
 - wydania korzyści bezpośrednio uzyskanej oraz tego co w zamian tej korzyści zostało uzyskane.**
23. Zgodnie z kodeksem cywilnym odpowiedzialność z tytułu czynów niedozwolonych:
- jest niezależna od winy,
 - nie powoduje obowiązku naprawienia szkody przez osobę prawną wyrządzoną z winy jej organu,
 - rodzi odpowiedzialność Skarbu Państwa, jeżeli szkoda została wyrządzona przez zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej.**
24. Zgodnie z kodeksem cywilnym w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego:
- zapłata kary umownej przez dłużnika zwalnia dłużnika ze zobowiązania nawet wówczas gdy wierzyciel się na to nie zgadza,
 - wysokość kary umownej zawsze jest ustalana w oparciu o wysokość poniesionej szkody,
 - kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej w umowie wysokości.**
25. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, gdy dwie osoby są względem siebie jednocześnie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony:
- również w przypadku gdy przedmiotem potrącenia miałyby być świadczenia alimentacyjne,
 - co powoduje wzajemne umorzenie do wysokości wierzytelności wyższej,
 - co powoduje wzajemne umorzenie do wysokości wierzytelności niższej.**

Zagadnienia sytuacyjne

Zadanie 1 (za 10 punktów)

Założenia:

Zgodnie z artykułem ustawy *importer, podmiot dokonujący nabycia wewnątrzspółnotowego oraz przedstawiciel podatkowy, który nie dopełnia obowiązku uzyskania od podmiotu mającego siedzibę poza terytorium kraju rozliczenia z przekazanych mu znaków akcyzy, podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.*

Dyspozycja:

1. Wskaż w zacytowanym artykule ustawy hipotezę, dyspozycję i sankcję.
2. Wskaż czy tytuł ustawy jest przepisem prawa; uzasadnij swoją odpowiedź.
3. Wskaż czy zacytowana norma prawna ma charakter normy:
 - a) indywidualnej czy generalnej,
 - b) bezwzględnie czy względnie wiążącej– uzasadnij swoją odpowiedź.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1 (za 3 punkty)

- a) Hipoteza – importer, podmiot dokonujący nabycia wewnątrzspółnotowego oraz przedstawiciel podatkowy, który nie dopełnia obowiązku uzyskania od podmiotu mającego siedzibę poza terytorium kraju rozliczenia z przekazanych mu znaków akcyzy.
- b) Dyspozycja – dopełnienie przez importera, podmiot dokonujący nabycia wewnątrzspółnotowego oraz przedstawiciela podatkowego obowiązku uzyskania od podmiotu mającego siedzibę poza terytorium kraju rozliczenia z przekazanych mu znaków akcyzy.
- c) Sankcja – grzywna do 180 stawek dziennych.

Ad 2 (za 3 punkty)

NIE.

Tytuł ustawy nie jest przepisem prawa. Przepisem prawa jest jednostka redakcyjna tekstu prawnego (ustawy), rozumiana jako fragment tego tekstu ujęty w jednostkę redakcyjną – artykuł, ustęp, nakazujący określony sposób postępowania.

Ad 3 (za 4 punkty)

Zacytowana norma prawna ma charakter normy:

- a) indywidualnej ponieważ adresat normy określony jest imiennie, dokładnie wskazany – importer, podmiot dokonujący nabycia wewnątrzspółnotowego oraz przedstawiciel podatkowy,
- b) bezwzględnie wiążącej – wyznacza tylko jeden schemat zachowania – dopełnienie obowiązku uzyskania od podmiotu mającego siedzibę poza terytorium kraju rozliczenia z przekazanych mu znaków akcyzy – nie przewiduje wyjątku od tej zasady.

Zadanie 2

(za 10 punktów)

Założenia:

Kappa sp. z o.o. zawarła z Omicron sp. z o.o. umowę dostawy, w ramach której druga zobowiązała się do dostarczania począwszy od dnia 1 czerwca 2016 r., co miesiąc pierwszego dnia każdego miesiąca, 100 silników samochodowych, spełniających wymagania zawarte w umowie. W dniu 1 maja 2016 r. firma Kappa dowiedziała się, że firma Omicron nie rozpoczęła jeszcze nawet prac konstrukcyjnych nad nowym silnikiem, nie mówiąc o rozpoczęciu jego produkcji. W związku z tym w dniu 2 maja 2016 r. poinformowała kontrahenta, że odstępuje ze skutkiem natychmiastowym od umowy. Dodała również, że i tak są wątpliwości co do umowy, bo umowa nie miała formy pisemnej, gdyż wprawdzie zawarto ją na piśmie i podpisano, ale sama umowa nie miała jasno określonej daty jej zawarcia. W odpowiedzi firma Omicron odpowiedziała, że Kappa sp. z o.o. nie ma prawa odstąpić od umowy, ponieważ ani nie wyznaczyła dodatkowego terminu na dostarczenie silników ani nawet nie upłynął jeszcze termin na ich dostarczenie.

Dyspozycje:

Proszę odpowiedzieć (**TAK/NIE**) na poniższe pytania i uzasadnić odpowiedź:

1. Czy firma Kappa miała podstawy odstąpienia od umowy w świetle wyjaśnień Omicron sp. z o.o.?
2. Czy firma Kappa ma rację zgłaszając zarzuty co do niezachowania formy pisemnej umowy?

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. (za 5 punktów)

TAK.

Firma Kappa miała podstawy do odstąpienia od umowy, gdyż zgodnie z art. 610 Kodeksu cywilnego, jeżeli dostawca opóźnia się z rozpoczęciem wytwarzania przedmiotu dostawy lub poszczególnych jego części tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je dostarczyć w czasie umówionym, odbiorca może nie wyznaczając terminu dodatkowego od umowy odstąpić jeszcze przed upływem terminu do dostarczenia przedmiotu dostawy.

Ad 2. (za 5 punktów)

NIE.

Zarzuty wobec niezachowania formy umowy są bezzasadne, gdyż zgodnie z art. 78 Kodeksu cywilnego do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Dlatego też data umowy nie jest elementem koniecznym dla zachowania formy pisemnej.

BLOK TEMATYCZNY II

Pytania testowe

1. Pracownik:
 - a) **może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia gdy pracodawca dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika,**
 - b) może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia w każdym przypadku gdy uzna, że warunki pracy naruszają zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - c) może za zgodą pracodawcy skrócić termin przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy.
2. W związku z wypowiedzeniem umowy o pracę:
 - a) pracodawca nie może zwolnić pracownika z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia,
 - b) **pracodawca może zwolnić pracownika z obowiązku świadczenia pracy do upływu okresu wypowiedzenia. W okresie tego zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia,**
 - c) pracodawca może zwolnić pracownika z obowiązku świadczenia pracy bez zachowania prawa do wynagrodzenia.
3. Wygaśnięcie umowy o pracę:
 - a) musi być dokonane przez oświadczenie pracownika lub pracodawcy,
 - b) następuje z dniem tymczasowego aresztowania,
 - c) **następuje z dniem śmierci pracownika.**
4. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych:
 - a) nie może samodzielnie nawiązać stosunku pracy,
 - b) może samodzielnie nawiązywać stosunek pracy, ale nie może samodzielnie dokonywać czynności prawnych, które dotyczą tego stosunku,
 - c) **może samodzielnie nawiązywać stosunek pracy.**
5. W razie wyrządzenia szkody przez kilku pracowników:
 - a) odpowiedzialność w każdym przypadku rozkłada się w częściach równych na każdego z nich,
 - b) wysokość odszkodowania nie może być przedmiotem ugody między pracodawcą a pracownikami,
 - c) **każdy z pracowników ponosi odpowiedzialność za część szkody stosownie do przyczynienia się do niej i stopnia winy.**
6. Pracownik, któremu pracodawca udzielił urlopu bezpłatnego na okres czterech miesięcy:
 - a) może być odwołany z tego urlopu w każdym przypadku,
 - b) **może być odwołany z urlopu z ważnych przyczyn, jeżeli taki warunek został zaakceptowany przez strony,**
 - c) może żądać zaliczenia tego okresu do stażu pracy, od którego zależą jego uprawnienia pracownicze.
7. Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy w umowie o pracę:
 - a) powinien być określony wymiar urlopu wypoczynkowego,
 - b) **musi być określony wymiar czasu pracy,**
 - c) może być określone miejsce wykonywania pracy.
8. Pracownik nie złożył pisemnego oświadczenia o wyrażeniu zgody na przekazywanie wynagrodzenia za pracę na rachunek bankowy. Pracodawca:
 - a) mimo to może przekazać wynagrodzenie na rachunek bankowy pracownika, jeżeli zna jego numer,
 - b) może skutecznie zobowiązać pracownika do podania mu numeru rachunku bankowego w celu przekazania wynagrodzenia za pracę w drodze przelewu bankowego,
 - c) **nie może dokonać wypłaty wynagrodzenia za pracę w drodze przelewu bankowego.**
9. Prawo przewiduje możliwości dobrowolnego kontynuowania ubezpieczenia:
 - a) **ubezpieczeń emerytalnych i rentowych,**
 - b) wypadkowego dla osób bezrobotnych pobierających zasiłek dla bezrobotnych,
 - c) chorobowego.

10. Pracownik spełniający jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym z innego tytułu:
- może kontynuować ubezpieczenie wypadkowe dla osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych,
 - może dobrowolnie, na swój wniosek, być objęty ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym również z innego tytułu,**
 - może kontynuować ubezpieczenie, ale tylko z jednego tytułu.
11. Ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają:
- wszyscy, niezależnie od tego czy podlegają ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym,
 - obowiązkowo osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym za wyjątkiem osób bezrobotnych pobierający zasiłek dla bezrobotnych,**
 - również bezrobotni pobierający świadczenie integracyjne.
12. Członkowie rad nadzorczych:
- są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego,**
 - nie są objęci obowiązkiem ubezpieczenia emerytalnego i rentowego,
 - są objęci obowiązkiem ubezpieczenia emerytalnego i rentowego również z tytułu przychodów należnych za wcześniejszy okres.
13. W przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia:
- za pierwsze 14 dni choroby w roku kalendarzowym,**
 - za pierwsze 33 dni choroby w roku kalendarzowym,
 - za cały okres choroby.
14. Prawo do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne na preferencyjnych warunkach (min. 30 % minimalnego wynagrodzenia przez okres 2 lat od rozpoczęcia działalności):
- przysługuje tylko osobom fizycznym, które prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych,**
 - przysługuje również wspólnikowi spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - przysługuje również przedsiębiorcom, którzy wykonują działalność na rzecz byłego pracodawcy, u którego pracowali w poprzednim roku kalendarzowym przed rozpoczęciem działalności gospodarczej.
15. Należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne:
- nie mogą być przedmiotem umorzenia,
 - mogą być umarzone z urzędu w każdym przypadku gdy przemawia za tym sytuacja gospodarcza dłużnika,
 - mogą być umarzone wyłącznie w przypadku ich całkowitej nieściągalności z wyjątkami określonymi w ustawie.**
16. Członkowie zarządu spółki akcyjnej z tytułu nieopłaconych przez spółkę składek na ubezpieczenie społeczne ponoszą odpowiedzialność:
- za zaległości z tytułu składek, których termin płatności upłynął w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu,**
 - niezależnie od tego czy zaległość powstała w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu,
 - również wówczas, gdy we właściwym czasie zgłosili wniosek o ogłoszenie upadłości.
17. Od decyzji w sprawie o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne:
- stronie przysługuje prawo do wniesienia wniosku do Prezesa ZUS o ponowne rozpatrzenie sprawy,**
 - stronie przysługuje odwołanie do sądu ubezpieczeń społecznych,
 - odwołanie nie przysługuje.

18. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych:
- a) **ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się decyzji ustalającej te należności,**
 - b) ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat od dnia wydania decyzji ustalającej te należności,
 - c) nie ulegają przedawnieniu.
19. Jeżeli osoba pobierająca świadczenie z ubezpieczeń społecznych zawiadomiła organ wypłacający świadczenie o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych za okres dłuższy niż:
- a) ostatnie 24 miesiące,
 - b) **ostatnie 12 miesięcy,**
 - c) ostatnie 6 miesięcy.
20. Wykroczenia przeciwko prawom pracownika, o których mowa w Kodeksie pracy:
- a) **może się dopuścić wyłącznie pracodawca (osoba fizyczna) lub pracownik działający w imieniu pracodawcy,**
 - b) mogą być popełnione wyłącznie z winy umyślnej,
 - c) mogą być popełnione wyłącznie poprzez zaniechanie, mimo ustawowego obowiązku podjęcia określonych działań.

Zagadnienia sytuacyjne

Zadanie 1 (za 10 punktów)

Założenia:

Ze względu na uzasadnione koniecznością realizacji zobowiązań gospodarczych potrzeby pracodawcy pracownikowi zaproponowano od 1 marca br. podwyższenie wynagrodzenia, a także wyższe stanowisko służbowe w innym mieście oddalonym o 20 km od dotychczasowego miejsca wykonywania pracy określonego w umowie o pracę.

Pracownik uznał jednak, że propozycja dotyczy zmiany miejsca wykonywania pracy, tym samym zmiana ta jest dla niego niekorzystna. Pracodawca stwierdził, że zaproponowana zmiana stanowi awans zawodowy i nie ma potrzeby akceptacji pracownika.

Dyspozycje:

1. Wskaż, uzasadniając swoją odpowiedź:
 - a) w jaki sposób, zgodnie z przepisami prawa pracy, pracodawca powinien dokonać tej zmiany,
 - b) skutki odmowy przyjęcia przez pracownika zmiany warunków pracy lub płacy dokonanej zgodnie z przepisami prawa oraz nie odniesienia się do tej propozycji.
 2. Wskaż, uzasadniając swoją odpowiedź, jak ukształtowałyby się w tym zakresie obowiązki:
 - a) pracodawcy,
 - b) pracownika,
- gdyby opisana zmiana warunków pracy i płacy dotyczyła okresu od 1 marca br. do 15 maja br.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. (za 6 punktów)

- a) W związku z tym, że zmiana miejsca wykonywania pracy stanowi istotną zmianę stosunku pracy pracodawca powinien na piśmie zaproponować pracownikowi nowe warunki pracy i płacy (wypowiedzenie zmieniające). Pismo pracodawcy wypowiadające warunki pracy lub płacy powinno zawierać pouczenie, że jeżeli pracownik przed upływem połowy okresu wypowiedzenia nie złoży oświadczenia o odmowie przyjęcia zaproponowanych warunków, uważa się, że wyraził zgodę na te warunki.
- b) W razie odmowy przyjęcia przez pracownika zaproponowanych warunków pracy lub płacy, umowa o pracę rozwiązuje się z upływem okresu dokonanego wypowiedzenia. Jeżeli pracownik przed upływem połowy okresu wypowiedzenia nie złoży oświadczenia o odmowie przyjęcia zaproponowanych warunków, uważa się, że wyraził zgodę na te warunki.

Ad 2. (za 4 punkty)

- a) Pracodawca mógłby powierzyć te obowiązki bez konieczności dokonywania wypowiedzenia zmieniającego.
Jeżeli jest to uzasadnione potrzebami pracodawcy, na okres nie przekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym, pracodawca może powierzyć pracownikowi inną pracę niż określona w umowie o pracę, jeżeli nie powoduje to obniżenia wynagrodzenia i odpowiada kwalifikacjom pracownika.
- b) Pracownik miałby obowiązek dostosowania się do tych warunków.

Zadanie 2

(za 10 punktów)

Założenia:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję o odpowiedzialności wspólników Spółki cywilnej *Max*: A.Z., B.W. i D.R. solidarnie ze Spółką cywilną, za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, wynikające z działalności Spółki za okres kiedy wszyscy trzej byli wspólnikami tej Spółki.

Wspólnik B.W. stwierdził, że ZUS działał nieprawidłowo ponieważ on w dniu wydania decyzji nie był już wspólnikiem tej Spółki – swój udział w Spółce cywilnej *Max* wypowiedział 4 miesiące wcześniej.

Dyspozycje:

Proszę odpowiedzieć (**TAK/NIE**) na poniższe pytania i uzasadnić odpowiedź.

1. Czy argumenty podnoszone przez wspólnika B.W. w opisanym przypadku mają wpływ dla ustalenia jego odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne?
2. Podaj, czy w opisanej sytuacji wspólnicy tej spółki mieli możliwość podjęcia działań, które uwolniłyby ich od odpowiedzialności za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. (za 5 punktów)

NIE.

Za zaległości spółki cywilnej z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne odpowiadają wspólnicy tej spółki całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami. Odpowiedzialność ponosi również były wspólnik tej spółki za zaległości w składkach z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem.

Ad 2. (za 5 punktów)

NIE.

Wspólnik spółki cywilnej nie może uwolnić się od odpowiedzialności za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne. Odpowiedzialność ta ma charakter obiektywny, niezależny od zawinienia i jest solidarna.

BLOK TEMATYCZNY III

Pytania testowe

1. Spółka osobowa:
 - a) może być spółką jednoosobową,
 - b) nie może pozywać ani być pozywana,
 - c) **może we własnym imieniu nabywać nieruchomości.**
2. Zmiana postanowień umowy spółki handlowej o charakterze osobowym wymaga zgody wszystkich współników:
 - a) **chyba, że umowa stanowi inaczej.**
 - b) nawet jeśli umowa stanowi inaczej,
 - c) odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia i jednocześnie prowadzących sprawy spółki.
3. Za zobowiązania spółki kapitałowej w organizacji wspólnik albo akcjonariusz:
 - a) **odpowiada do wartości niewniesionego wkładu na pokrycie objętych udziałów lub akcji.**
 - b) odpowiada do wartości nominalnej objętych udziałów lub akcji,
 - c) nie ponosi w ogóle odpowiedzialności.
4. Jeżeli umowa spółki kapitałowej nie została zawarta, a mimo tego spółka została wpisana do rejestru, to sąd rejestrowy:
 - a) **nie może orzec o rozwiązaniu spółki, jeżeli od jej wpisu do rejestru upłynęło 5 lat,**
 - b) może orzec o rozwiązaniu spółki w każdym czasie – niezależnie od tego, ile czasu upłynęło od jej wpisu do rejestru,
 - c) nie może orzec o rozwiązaniu spółki.
5. Spółka kapitałowa staje się podmiotem praw i obowiązków spółki w organizacji z chwilą:
 - a) **wpisu do rejestru,**
 - b) ogłoszenia wpisu do rejestru w Monitorze Sądowym i Gospodarczym,
 - c) złożenia kopii umowy spółki albo statutu we właściwym urzędzie skarbowym.
6. Jeżeli akcje są obejmowane po cenie wyższej od wartości nominalnej, to nadwyżka powinna być uiszczona w całości:
 - a) **przed zarejestrowaniem spółki akcyjnej,**
 - b) najdalej w ciągu roku od zarejestrowania spółki akcyjnej,
 - c) przed rozpoczęciem działalności przez spółkę akcyjną.
7. Ustanowienie prokury w spółce jawnej wymaga zgody:
 - a) **wszystkich wspólników mających prawo prowadzenia spraw spółki,**
 - b) wszystkich wspólników,
 - c) wszystkich wspólników mających prawo samodzielnie reprezentować spółkę.
8. Pozbawienie partnera prawa do reprezentowania spółki partnerskiej może nastąpić tylko z ważnych powodów:
 - a) **uchwałą podjętą większością co najmniej 3/4 głosów w obecności 2/3 ogólnej liczby partnerów,**
 - b) jedynie prawomocnym orzeczeniem sądu,
 - c) jednomyślną uchwałą podjętą przez wszystkich pozostałych partnerów mających prawo reprezentowania spółki partnerskiej.
9. Osoba przystępująca do spółki komandytowej w charakterze komandytariusza:
 - a) **odpowiada także za zobowiązania istniejące w chwili wpisania jej do rejestru,**
 - b) nie odpowiada za zobowiązania istniejące w chwili wpisania jej do rejestru,
 - c) odpowiada także za zobowiązania istniejące w chwili wpisania jej do rejestru tylko wówczas, gdy wyraziła na to zgodę przystępując do spółki.
10. Wniesienie przez komplementariusza wkładu na kapitał zakładowy spółki komandytowo – akcyjnej:
 - a) **nie wyłącza jego nieograniczonej odpowiedzialności za zobowiązania spółki,**
 - b) wyłącza jego nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki,
 - c) ogranicza jego odpowiedzialność za zobowiązania spółki do wartości zadeklarowanego a niewniesionego wkładu.

11. Prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki komandytowo-akcyjnej mają:
 - a) **akcjonariusze oraz komplementariusze, także wówczas gdy nie są akcjonariuszami,**
 - b) akcjonariusze oraz komplementariusze, którzy są jednocześnie akcjonariuszami,
 - c) wyłącznie akcjonariusze i komplementariusze, mający prawo prowadzenia spraw spółki.

12. Uprawnionymi do dywidendy za dany rok obrotowy są wspólnicy spółki z o.o., którym udziały przysługiwały w dniu:
 - a) **podjęcia uchwały o podziale zysku,**
 - b) wysłania zawiadomienia o zwołaniu zgromadzenia decydującego o podziale zysku,
 - c) określonym przez zarząd spółki z o.o.

13. W spółce z o.o. prawo kontroli służy:
 - a) **każdemu wspólnikowi,**
 - b) wyłącznie radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej,
 - c) zawsze radzie nadzorczej.

14. Zmiana statutu spółki akcyjnej przewidująca przymusowe umorzenie akcji nie może dotyczyć akcji, które zostały objęte przed jej:
 - a) **wpisem do rejestru,**
 - b) podjęciem w trybie zgodnym z postanowieniami statutu,
 - c) ogłoszeniem w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

15. Zgodnie z kodeksem spółek handlowych czynność prawna dokonana przez zarząd spółki akcyjnej bez uzyskania wymaganej w statucie zgody rady nadzorczej w przypadku gdy rada nie ma rozszerzonych uprawnień:
 - a) jest nieważna z mocy prawa,
 - b) nie wywołuje skutków prawnych do czasu jej potwierdzenia przez radę nadzorczą,
 - c) **jest ważna.**

16. Zgodnie z przepisami kodeksu spółek spółka osobowa:
 - a) **ma zdolność procesową,**
 - b) nie może być pozywana,
 - c) nie może we własnym imieniu nabyć własności nieruchomości.

17. Zgodnie z przepisami dotyczącymi prawa spółek, może się łączyć:
 - a) **spółka kapitałowa ze spółką osobową,**
 - b) spółka w likwidacji, która rozpoczęła podział majątku,
 - c) spółka w upadłości.

18. Handlowe spółki osobowe mogą się łączyć między sobą:
 - a) **tylko przez zawiązanie spółki kapitałowej,**
 - b) tylko przez zawiązanie spółki osobowej,
 - c) przez zawiązanie spółki osobowej lub kapitałowej.

19. W razie upadłości spółki akcyjnej osoby obowiązane do naprawienia szkody:
 - a) **nie mogą się powołać na uchwałę walnego zgromadzenia akcjonariuszy udzielającą im absolutorium ani na dokonane przez spółkę zrzeczenie się roszczeń,**
 - b) nie mogą się powołać na uchwałę walnego zgromadzenia akcjonariuszy udzielającą im absolutorium a jedynie na dokonane przez spółkę zrzeczenie się roszczeń,
 - c) mogą się powołać na uchwałę walnego zgromadzenia akcjonariuszy udzielającą im absolutorium ale nie na dokonane przez spółkę zrzeczenie się roszczeń.

20. Odpowiedzialności karnej z ustawy Prawo upadłościowe podlega upadły albo osoba uprawniona do reprezentowania upadłego, który jest osobą prawną lub spółką handlową niemającą osobowości prawnej, która nie wydaje syndykowi:
 - a) **ksiąg rachunkowych,**
 - b) oryginałów umów o pracę pracowników upadłego,
 - c) aktów wewnętrznych regulujących obieg dokumentów u przedsiębiorcy.

21. W skład masy upadłości wchodzi między innymi:
- kwota uzyskana z tytułu realizacji zastawu rejestrowego lub hipoteki, jeżeli upadły pełnił funkcję administratora zastawu lub hipoteki, nawet w części przypadającej zgodnie z umową powołującą administratora pozostałym wierzycielom,
 - wynagrodzenie za pracę upadłego nawet w części niepodlegającej zajęciu,
 - majątek nabyty przez upadłego w toku postępowania upadłościowego.**
22. Na liście wierzytelności umieszcza się z urzędu:
- należności ze stosunku pracy,**
 - należności Skarbu Państwa,
 - należności zabezpieczone hipoteką, niezależnie od zgłoszenia tych wierzytelności przez wierzyciela.
23. Zasada wolności gospodarczej stanowi, że podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach:
- bez żadnych dodatkowych warunków,
 - z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa,**
 - z wyłączeniem osób zagranicznych.
24. Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej wprowadza ograniczenia kontroli działalności przedsiębiorcy:
- nie dopuszczając żadnych wyjątków,
 - również w przypadku gdy kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług,
 - w zakresie czasu jej trwania - w odniesieniu do średnich przedsiębiorców - czas trwania wszystkich kontroli w jednym roku kalendarzowym u przedsiębiorcy nie może przekraczać 24 dni roboczych.**
25. Zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej uzyskania zezwolenia wymaga:
- działalność w zakresie określonym przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,**
 - działalność w zakresie określonym przepisami ustawy o zobowiązaniach podatkowych,
 - każda działalność gospodarcza.
26. Kapitał założycielski banku:
- może być wnoszony w części w formie wkładów niepieniężnych,**
 - może pochodzić z pożyczki,
 - może pochodzić z kredytu.
27. Stowarzyszenie zwykłe:
- nie może prowadzić działalności gospodarczej,**
 - może prowadzić działalność gospodarczą ale jedynie w zakresie określonym w statucie,
 - może prowadzić działalność gospodarczą bez względu na to, czy działalność w danym zakresie jest przewidziana w statucie, czy nie.
28. Uprawnionym do zmiany statutu fundacji jest:
- w każdym przypadku fundator,
 - zarząd fundacji jeżeli statut tak stanowi,**
 - właściwy dla siedziby fundacji starosta.
29. Wartościami dewizowymi w rozumieniu Prawa dewizowego nie jest:
- waluta obca,
 - platyna dewizowa,
 - srebro dewizowe.**
30. Zgodnie z przepisami kodeksu spółek handlowych:
- ogłaszanie i podawanie nieprawdziwych danych przy wykonywaniu obowiązków określonych w art.151 – 490 Kodeksu spółek handlowych jest zagrożone karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 5,
 - ogłaszanie i podawanie nieprawdziwych danych przy wykonywaniu obowiązków określonych w art.151 – 584 Kodeksu spółek handlowych jest zagrożone karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2,**
 - na wysokość kary nie ma wpływu nieumyślność działania sprawcy.

Zagadnienia sytuacyjne

Zadanie 1 (za 15 punktów)

Założenia:

Grupa osób fizycznych opracowała założenia, na podstawie których ma zostać utworzona spółka komandytowo – akcyjna. Uzgodniono, że statut spółki komandytowo – akcyjnej zostanie sporządzony w formie pisemnej z notarialnie poświadczonymi podpisami wszystkich współników. Spółkę będą reprezentować trzej komplementariusze oraz dwaj akcjonariusze, którzy zostaną wskazani w statucie. Ponadto powołana zostanie rada nadzorcza, chociaż w spółce komandytowo – akcyjnej ma być tylko 9 akcjonariuszy.

Dyspozycje:

Proszę odpowiedzieć (**TAK/NIE**) na poniższe pytania i uzasadnić odpowiedź.

1. Czy statut spółki komandytowo – akcyjnej może zostać sporządzony w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi?
2. Czy spółka komandytowo – akcyjna może być reprezentowana przez akcjonariusza?
3. Czy w opisanej wyżej sytuacji w spółce komandytowo – akcyjnej można powołać radę nadzorczą?

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. (za 5 punktów)

NIE.

Statut spółki komandytowo-akcyjnej powinien być sporządzony w formie aktu notarialnego.

Ad 2. (za 5 punktów)

NIE.

Akcjonariusz może reprezentować spółkę komandytowo – akcyjną jedynie jako pełnomocnik.

Ad 3. (za 5 punktów)

TAK.

W spółce komandytowo-akcyjnej można ustanowić radę nadzorczą, a jeżeli liczba akcjonariuszy przekracza 25 osób to ustanowienie rady nadzorczej jest obowiązkowe.

Zadanie 2

(za 15 punktów)

Założenia:

W związku z planowanym wprowadzeniem akcji spółki do publicznego obrotu (debiut giełdowy), akcjonariusze analizowali projekty zmiany niektórych zapisów statutu dotyczących rady nadzorczej. Przewidywane jest m.in. rozszerzenie kompetencji rady nadzorczej w taki sposób, że zarząd miałby obowiązek uzyskania zgody rady nadzorczej na dokonanie transakcji, których wartość przekracza 1 mln PLN. Kadencja rady nadzorczej ma zostać wydłużona z 3 do 5 lat. Ponadto, w statucie spółki akcyjnej ma się pojawić zapis upoważniający radę nadzorczą do uchwalenia jej regulaminu.

Dyspozycje:

Proszę odpowiedzieć (**TAK/NIE**) na poniższe pytania i uzasadnić odpowiedź.

1. Czy statut spółki akcyjnej może rozszerzyć kompetencje rady nadzorczej w wyżej opisany sposób?
2. Czy wydłużenie kadencji rady nadzorczej do 5 lat jest zgodne z prawem?
3. Czy statut spółki akcyjnej może zawierać upoważnienie dla rady nadzorczej do uchwalenia jej regulaminu.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. (za 5 punktów)

TAK.

Statut spółki akcyjnej może rozszerzyć uprawnienia rady nadzorczej, a w szczególności przewidywać, że zarząd jest zobowiązany uzyskać zgodę rady nadzorczej przed dokonaniem określonych w statucie czynności.

Ad 2. (za 5 punktów)

TAK.

Kadencja członka rady nadzorczej nie może być dłuższa niż 5 lat.

Ad 3. (za 5 punktów)

TAK.

Walne zgromadzenie akcjonariuszy może uchwalić regulamin rady nadzorczej, określający jej organizację i sposób wykonywania czynności. Statut spółki akcyjnej może upoważnić radę nadzorczą do uchwalenia jej regulaminu.

Zadanie 3

(za 15 punktów)

Założenia:

W spółce z o.o. przygotowywane jest podwyższenie kapitału zakładowego połączone z przyjęciem nowych wspólników. W trakcie dyskusji nad zmianami koniecznymi w umowie spółki jeden ze wspólników wygłosił następujące stwierdzenia na temat koniecznych zmian w systemie nadzoru. Ponieważ kapitał zakładowy po podwyższeniu ma sięgnąć 600.000 zł a wspólników będzie 30, to konieczne jest powołanie rady nadzorczej w spółce. Powołanie tego organu spowoduje, że wyłączone zostanie automatycznie prawo kontroli przysługujące obecnie każdemu wspólnikowi. Można natomiast wyposażyć radę nadzorczą w prawo zawieszania w czynnościach, z ważnych powodów, wszystkich członków zarządu.

Dyspozycje:

Proszę odpowiedzieć (**TAK/NIE**) na poniższe pytania i uzasadnić odpowiedź.

1. Czy w opisanej wyżej sytuacji powołanie rady nadzorczej w spółce z o.o. jest obligatoryjne?
2. Czy powołanie rady nadzorczej w spółce z o.o. automatycznie wyłącza indywidualne prawo kontroli wspólników?
3. Czy można wyposażyć radę nadzorczą w spółce z o.o. w prawo zawieszania w czynnościach z ważnych powodów wszystkich członków zarządu?

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. (za 5 punktów)

NIE.

W spółkach z o.o., w których kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500.000 zł a wspólników jest więcej niż 25, powinna być ustanowiona rada nadzorcza lub komisja rewizyjna. Wspólnicy mogą zatem powołać komisję rewizyjną a nie radę nadzorczą.

Ad 2. (za 5 punktów)

NIE.

W przypadku ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej umowa spółki z o.o. może wyłączyć albo ograniczyć indywidualną kontrolę wspólników.

Ad 3. (za 5 punktów)

TAK.

Umowa spółki z o.o. może rozszerzyć uprawnienia rady nadzorczej, a w szczególności przekazać jej prawo zawieszania w czynnościach, z ważnych powodów, poszczególnych lub wszystkich członków zarządu.

Zadanie 4 (za 15 punktów)

Założenia:

W trakcie zakładania spółki komandytowo – akcyjnej jej statut został podpisany przez wszystkich komplementariuszy i jednego akcjonariusza. Ten sam akcjonariusz uzyskał następnie od komplementariuszy pełnomocnictwo do reprezentowania spółki. Jakiś czas później do spółki komandytowo – akcyjnej, zgodnie z jej statutem, przyjęto nowego komplementariusza. Nowy wspólnik (komplementariusz) wdał się w spór z akcjonariuszem i stwierdził, że nie może on być pełnomocnikiem spółki komandytowo – akcyjnej. Komplementariusz ten w dyskusji z akcjonariuszem – pełnomocnikiem oświadczył również, że nie zamierza odpowiadać za zobowiązania spółki, które powstały jeszcze przed wpisaniem go do rejestru. Wzburzony taką postawą nowego wspólnika akcjonariusz zaczął rozważać wystąpienie ze spółki komandytowo – akcyjnej.

Dyspozycje:

Proszę odpowiedzieć (**TAK/NIE**) na poniższe pytania i uzasadnić odpowiedź.

1. Czy akcjonariusz może reprezentować spółkę komandytowo – akcyjną jako pełnomocnik?
2. Czy nowo przyjęty do spółki komplementariusz rzeczywiście nie odpowiada za zobowiązania spółki komandytowo – akcyjnej istniejące w chwili wpisania go do rejestru?
3. Czy w opisanej sytuacji akcjonariusz może wypowiedzieć umowę spółki komandytowo – akcyjnej?

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1. (za 5 punktów)

TAK.

Akcjonariusz może reprezentować spółkę komandytowo – akcyjną jedynie jako pełnomocnik.

Ad 2. (za 5 punktów)

NIE.

Nowy komplementariusz odpowiada także za zobowiązania spółki komandytowo – akcyjnej istniejące w chwili wpisania go do rejestru.

Ad 3. (za 5 punktów)

NIE.

Akcjonariuszowi w ogóle nie przysługuje prawo wypowiedzenia umowy spółki komandytowo – akcyjnej.